

Vyjádření ČAK k navrhovaným změnám novely exekučního řádu

Ministerstvo spravedlnosti připravuje pozměňovací návrh, který má nahradit kritizovanou část třetí vládního návrhu zákona o některých opatřeních ke zmírnění dopadů epidemie koronaviru SARS CoV-2 na osoby účastníci se soudního řízení, poškozené, oběti trestných činů a právnické osoby a o změně insolvenčního zákona a exekučního řádu, tzv. „Lex Covid“.

Tento předpis jako takový má za cíl zmírnit dopady pandemie SARS-CoV-2 a podpořit ekonomiku ČR, a to prostřednictvím přijímání adresných časově omezených ekonomických opatření, např. ve formě liberačních důvodů pro podniky, živnostníky, popř. zaměstnance v přesně vymezeném časovém období (odklady plateb pojistného, nájmu, splátek úvěrů apod.). Tyto cíle ve vztahu k exekucím však naplněny nejsou a nic takového nepřinášejí. Hlavní obsah těchto návrhů lze shrnout jako návrh na plošné přerušování (resp. neprovádění) prakticky všech exekucí, a to do 31. 8. 2020.

Byť je snahou předkladatele v první řadě navodit dojem dočasnosti a nezbytnosti takovýchto opatření s ohledem na probíhající pandemii SARS-CoV-2, není absolutně zřejmý důvod takto zvoleného časového rámce a takto zásadního zásahu do provádění výkonu rozhodnutí.

Česká advokátní komora tímto rozumí, že má být sice upuštěno od změn, které byly navrhovány původně a které zcela bezpochyby nesouvisely s epidemickou krizí, tedy o zastavení všech bezvýsledných exekucí po třech letech, nicméně je zjevné, že otevření problematiky exekučního řádu v Poslanecké sněmovně vyvolalo návrhy k jeho rozsáhlejšímu a principiálnímu změnám. Takové změny nejsou podle názoru České advokátní komory v tuto chvíli na místě.

V současné době jsou návrhy zákonů v Poslanecké sněmovně projednávány ve stavu legislativní nouze. Ten má být dle zákona přijat za mimořádných okolností, kdy jsou zásadním způsobem ohrožena základní práva a svobody občanů nebo bezpečnost státu nebo kdy státu hrozí značné hospodářské škody. Zároveň jsou tyto změny projednávány v Poslanecké sněmovně, aniž by prošly připomínkovým řízením. Existují a jsou však stanovené limity, za které nemohou zákony přijímané v legislativní nouzi jít. Nadále platí, že takové právní předpisy musejí být v souladu s ústavním pořádkem a rovněž případný zásah do základních lidských práv a svobod musí být přiměřený a musí být šetřeno jejich podstaty a smyslu. Stejně tak musí být brán ohled na skutečnost, že je zákon přijímán v legislativní nouzi. Zákonodárce by měl tedy být zdrženlivý v takových zásazích.

Je třeba v této souvislosti poukázat na to, že ani okolní státy, postižené pandemií SARS-CoV-2, možná v dalece větší míře než ČR, nepřistoupily k úplnému moratoriu na provádění exekucí. Šly spíše cestou časově přesně vymezených omezení provádění mobiliárních exekucí či omezení dražebních jednání v době nouzového stavu, popř. po dobu nouzového stavu prominuly zmeškání lhůt, což lze nepochybně považovat za skutečně nezbytná opatření v době aktuálně trvající pandemie. Není však nezbytným plošný a úplný odklad provádění exekucí, neodůvodněné navyšování možnosti čerpání z exekucí postižených bankovních účtů ze strany povinných, úplný a plošný zákaz srážek ze mzdy atd., jak je nyní navrhováno.

Česká advokátní komora se domnívá, že plošné přerušování exekucí nemá přímou souvislost s epidemickou krizí a navíc, že zasáhne do práva vlastnit majetek a svobody podnikání celé řady osob nepřiměřeným způsobem. Jde spíše o snahu využít nastalé situace pro bezprecedentní potlačení práv

věřitelů na úkor dlužníků. Přerušení exekucí navíc může vést až k paralýze právního řádu, protože dlužníci s vědomím, že nehrozí postižení jejich majetkových hodnot, přestanou plnit své soukromoprávní závazky. Za takové situace je nerozumné, aby věřitelé vymáhali svá práva u soudu a například platili soudní poplatky. Představa navrhovatele, že exekutoři a věřitelé (vč. jejich zaměstnanců), resp. celý systém výkonu rozhodnutí, vydrží 6 měsíců bez jakýchkoliv příjmů, pouze s povinností nést náklady, aniž by to na ně nemělo ekonomický vliv, je naprosto mylná.

Důsledkem přijetí navrhovaných změn by tak došlo k značnému omezení vymahatelnosti práva v ČR. Česká advokátní komora má rovněž obavu z reakce exekutorů na tento právní předpis, neboť není vyloučeno, že budou jejich úřady uzavírány a jejich provoz nebude ani po srpnu 2020 obnoven. V takto opuštěných úřadech zůstanou zcela bezprizorní spisy a vymožená plnění, zcela zablokovaný majetek, který nikdo nebude spravovat a stát nakonec nedostane miliony na odvodech a DPH, ba naopak bude to on, kdo ponese náklady na výplatu podpor v nezaměstnanosti a případné náhrady škod, které neuvážené legislativní opatření přinese.

Z těchto důvodů naléhavě vyzývá Česká advokátní komora, aby se v době legislativní nouze šetřilo podstaty a smyslu základních lidských práv a svobod a zejména nepromyšlených legislativních zásahů do roky fungujících právních předpisů.

Vedení ČAK